

UNDERLAG INFÖR DISKUSSION OM FÖRSLAG AV REVISION AV STADGARNA I MÄLARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND 2015

Under hösten 2014 lyftes frågan i Mälarens vattenvårdsförbunds styrelse att stadgarna i viss mån inte speglar verksamheten i förbundet idag och därför behöver ses över. En översyn har gjorts under våren 2015 av en arbetsgrupp som utsetts av styrelsen, bestående av Staffan Jansson (ordförande), Anders Karpesjö, Lars Bäcklund samt Ingrid Hägermark (sekreterare). Här följer en bakgrund till förslaget till nya stadgar samt en arbetsgång för att utarbeta och anta nya stadgar i förbundet. Sist i dokumentet finns ett första förslag till reviderade stadgar.

LITEN HISTORIK ÖVER FÖRBUNDET OCH DESS VERKSAMHET

Ursprunget till Mälarens vattenvårdsförbund hette Kommittén för Mälarens Vattenvård (Mälarkommittén) och bildades 1959. Det var ett samarbete mellan berörda länsstyrelserna i A, C, D, T och U län. 1975 omorganiserades Mälarkommittén och efter detta bestod den av länsrådet i Västmanlands län, naturvårdsdirektörerna i A, C, D, T och U län, länsläkaren i T –län, en representant från Stockholms kommun (direktören för VA-verken) samt några fler från länsstyrelsernas olika enheter. Uppgiften var bland annat att samordna och förbättra övervakningen av Mälarens vattenkvalitet samt att arbeta för planering i samhället för att identifiera vattenresursen och de anspråk vi har på den (transporter, recipient, dricksvattentäkt, rekreation).

I mitten av 1990-talet väcktes frågan om att bilda ett vattenvårdsförbund kring Mälaren för att få en bredare samverkan och representation i vattenvårdsarbetet kring Mälaren. Mälardalsrådet var delaktig i det arbetet. 1998 övergick Mälarkommittén till att bli Mälarens vattenvårdsförbund i dess nuvarande form. De stadgar vi har idag antogs i samband med det 1998.

I december 2000 trädde EU:s vattendirektiv i kraft. Två viktiga principer slås fast i detta: länderna ska arbeta på ett sätt i sin vattenförvaltning som utgår från avrinningsområden (naturens egna vattengränser) och inte från av människan införda administrativa gränser, för att åtgärda brister i vattenmiljö och vattenkvalitet. En annan gemensam princip, är det systematiska planeringsarbete som ska ske under 6-åriga förvaltningscykler, efterföljt av åtgärdsarbete. År 2004 infördes vattendirektivet i svensk lagstiftning genom bland annat vattenförvaltningsförordningen.

Detta har förstås påverkat vattenvårdsarbetet i Sverige en hel del. Detta har också lett till att Mälarens vattenvårdsförbund har anpassat sin verksamhet efter

vattendirektivet. Med den bakgrunden bedömer styrelsen att det är viktigt att se över och revidera stadgarna, så att de motsvarar verksamheten i förbundet på rätt sätt och att de även ger utrymme för den vattenvårdande verksamhet som förbundets medlemmar vill bedriva.

ARBETSGÅNG FÖR ATT UTARBETA OCH ANTA NYA STADGAR I FÖRBUNDET

Med tanke på att nya stadgar behöver diskuteras och förankras väl inom medlemsorganisationerna och att även andra organisationer bör få tillfälle att komma med synpunkter, bör processen få ta tid. Dessutom krävs beslut på två förbundsstämmor för att de ska gälla. I samband med årsmötet presenterar styrelsen nu ett förslag till revision av stadgar. Detta tar varje medlem med sig hem för diskussion inom egna organisationen. I höst tar vi in synpunkter och eventuellt ordnas ett möte för gemensam diskussion igen. Tanken är att vi hinner komma fram till ett förslag som vi kan anta på årsstämman 2016 och med en extra förbundsstämma på hösten 2016, kan reviderade stadgar för Mälarens vattenvårdsförbund börja gälla från och med 2017.

BREDDAD REPRESENTATION OCH MEDLEMSKAP

Då vi enligt vattendirektivet ska utgå från avrinningsområdena i vattenarbetet, blir det än mer aktuellt att se hela Mälarens avrinningsområde som vårt verksamhetsområde. Det ligger också ett stort tryck på olika organisationer i förslaget till kommande åtgärdsprogram enligt vattendirektivet, som gör att det är nog så viktigt att samverka kring olika åtgärder. Här bedömer styrelsen att Mälarens vattenvårdsförbund har en viktig roll att spela.

STYRELSENS REPRESENTATION OCH MEDLEMSORGANISATIONERNA

En annan fråga som är viktig att lyfta i sammanhanget är sammansättningen av styrelse respektive arbetsgrupp/er i Mälarens vattenvårdsförbund. Vi bör se över även den så att vårt arbete blir kraftfullt.

Styrelsen består idag av:

- 5 representanter för kommunerna
- 4 representanter för länsstyrelserna
- 2 representanter för industrin
- 1 representant för landstingen
- 1 representant för fiskets intressesammanslutningar
- 1 representant för jordbrukets intressesammanslutningar
- 1 representant för sjöfarten

Medlemssammansättningen och finansieringen är den fördelad enligt följande:

- 22 kommuner (714 000 kr)
- 4 länsstyrelser (300 000 kr)
- 4 vattenförbund och 2 vattenvårdsförbund (6 000 kr)
- 4 större företag (40 000 kr)
- 2 stora vattenverk (10 000 kr)
- 3 landsting (50 000 kr)
- 2 lokalförbund av LRF (10 000 kr)
- 3 lokala kretsar av Naturskyddsföreningen (3 000 kr)
- 1 fiskareförbund och 1 sportfiskeförbund (2 000 kr)
- 2 nationella myndigheter (Sjöfartsverket och Havs- och vattenmyndigheten) (10 000 kr +560 000 kr)

För att få en bättre representation och utbyte med medlemsorganisationerna skulle det kunna vara ett bra arbetssätt att ha fler fokusgrupper/arbetsgrupper med olika inriktning knutna till styrelsen. Idag finns det en arbetsgrupp. Ett förslag till ny organisation är att ha fler arbetsgrupper, som arbetar med olika frågor och sedan har varsin representant i styrelsen, som då skulle kunna minska i storlek (se bild).

Förslag revision av stadgarna

FÖRSLAG TILL NYA STADGAR

Mälarens Vattenvårdsförbund är en ideell organisation vars gällande stadgar enligt nedan fastställdes den 13 mars 1998.

Väckta förslag till nya stadgar, öppna för diskussion. Ändringsförslag respektive mindre ändring i gällande stadgar anges kursiverat.

§ 1. ÄNDAMÅL

Förbundets syften är:

att bidra till ett bättre underlag för samhällsplanering och annan verksamhet av betydelse för vattenförhållandena i Mälaren. Därigenom förbättras möjligheterna att följa upp miljömål och initiera miljöförbättrande åtgärder,
att möjliggöra en ökad aktivitet, effektivitet och kvalitet i miljöövervakningen genom samverkan av resurser.

Förbundets verksamhet är:

att bedriva miljöövervakning av Mälaren och i samband med detta ta fram underlagsmaterial om tillståndet i vattenmiljön,

att redovisa miljöövervakningens resultat på sådant sätt att det blir till nytta i medlemmarnas löpande verksamhet och i planerings- och utvecklingsarbete i kommuner, företag, myndigheter m. fl.,

att fungera som forum för samråd och information i vattenvårdsfrågor,

att samverka med andra vattenvårdsförbund och vattenförbund för erfarenhetsutbyte och effektivt resursutnyttjande

att tillgodose allmänhetens behov av lättillgänglig information om Mälaren.

§ 1. ÄNDAMÅL

Inga ändringar

§ 2. MEDLEMSKAP

Medlem i förbundet kan vara företag, kommuner, myndigheter, organisationer och andra som nyttjar, påverkar eller utöver tillsyn av Mälaren.

Ny medlem i förbundet antas av förbundets stämma på förslag av styrelsen. Styrelsen kan dock interimistiskt anta medlemmar under löpande verksamhets-

år. Medlem äger att hos styrelsen anmäla utträde ur förbundet.

MEDLEMSKAP

Medlem i förbundet kan vara företag, kommuner, myndigheter, organisationer och andra som nyttjar, påverkar eller utöver tillsyn av Mälaren.

Ny medlem i förbundet antas av förbundets stämma på förslag av styrelsen. Styrelsen kan dock interimistiskt anta medlemmar under löpande

år. Medlem äger att hos styrelsen anmäla utträde ur förbundet.

Medlem som inte fullgör sina skyldigheter mot förbundet kan uteslutas av förbundsstämman på förslag av styrelsen.

De avgifter för löpande verksamhetsår (= kalenderår) som förbundsstämman fastställt skall erläggas senast en månad efter ordinarie förbundsstämma.

Varje medlem i förbundet äger en röst.

Rösträtt förutsätter att debiterade och till betalning förfallna avgifter erlagts.

§ 3. STYRELSE

Förbundet utser vid ordinarie förbundsstämma en styrelse bestående av femton ledamöter samt suppleanter för dessa valda på två år. För första gången utses dock sju av ledamöterna respektive suppleanterna för ett år.

Styrelsen består, om så kan ske, av

- fem representanter för kommunerna
- fyra representanter för länsstyrelsen

en representant utsedd av länsstyrelserna

vid Mälaren

- två representanter för industrin
- en representant för landstingen

- en representant för fiskets intressesammanslutningar
- en representant för jordbrukets intressesammanslutningar
- en representant för sjöfarten

Ordföranden representerar något av nämnda intressen *Meningen utgår*

Styrelsen utser vice ordförande, sekreterare och kassakassaförvaltare. Sekreterare och kassaförvaltare behöver inte vara ledamöter av styrelsen.

Medlem som inte fullgör sina skyldigheter mot förbundet kan uteslutas av förbundsstämman på förslag av styrelsen.

De avgifter för löpande verksamhetsår (= kalenderår) som förbundsstämman fastställt skall erläggas senast en månad efter ordinarie förbundsstämma.

Varje medlem i förbundet äger *vid förbundsstämma* en röst.

Rösträtt förutsätter att debiterade och till betalning förfallna avgifter erlagts.

§ 3. STYRELSE

Förbundet utser vid ordinarie förbundsstämma en styrelse bestående av femton ledamöter samt *personliga ersättare* för dessa valda på två år. *Vid val tillses att en saxning sker så att åtta ledamöter väljes vart annat år och sju vart annat år med ersättare på motsvarande sätt.*

Styrelsen består, om så kan ske, av

- *åtta representanter för kommunerna inom Mälarens avrinningsområde*

- två representanter för *näringslivet*
- en representant för landstingen *inom Mälarens*

avrinningsområde

- en representant för fiskets intressesammanslutningar
- en representant för jordbrukets intressesammanslutningar
- en representant för sjöfarten

Styrelsen utser vice ordförande, sekreterare och förvaltare. Sekreterare och kassaförvaltare behöver inte vara ledamöter av styrelsen.

Styrelsen är beslutsför då minst åtta ledamöter är närvarande. Styrelsebeslut fattas med enkel majoritet och vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Styrelsen bestämmer tid och plats för sammanträden. Sammanträde hålls även på kallelse av ordförande samt då minst två av ledamöterna så begär.

Styrelsen kan vid behov utse arbetsutskott bestående av ordföranden eller vice ordföranden och ytterligare fyra ledamöter.

Såväl styrelse som arbetsutskott kan vid behov till sig adjungera erforderlig expertis samt representanter för övriga intressenter.

§ 4 VERKSAMHET

Arbetsprogram för verksamheten fastställs av förbundet vid ordinarie förbundsstämma.

§ 5 FINANSIERING

Förbundets verksamhet finansieras genom årsavgifter enligt beslut vid ordinarie förbundsstämma.

§ 6 FÖRBUNDSSTÄMMA

Förbundet håller en ordinarie stämma varje år. Förbundsstämma hålls före maj månads utgång varje år. Extra stämma hålls då styrelsen så beslutar eller då minst en femtedel av medlemmarna så kräver.

Kallelse till ordinarie stämma skall ske skriftligen minst 1 månad före stämman och föredragningslista vara medlemmarna tillhanda minst 15 dagar före dagar före stämman. Kallelse och föredragningslista avseende extra förbundsstämma skall

Styrelsen är beslutsför då minst åtta ledamöter är varande. Styrelsebeslut fattas med enkel majoritet vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. *Vid styrelsesammanträde äger även icke tjänstgörande ersättare närvaro- och yttranderätt.*

Styrelsen bestämmer tid och plats för sammanträden. Sammanträde hålls även på kallelse av *ordföranden* eller då minst två av ledamöterna så begär.

Styrelsen kan vid behov utse arbetsutskott bestående av ordföranden eller vice ordföranden och ytterligare fyra ledamöter. *Styrelsen har rätt att utse beredningsgrupper.*

Såväl styrelse som arbetsutskott kan vid behov till sig adjungera erforderlig expertis samt representanter för övriga intressenter

§ 4 VERKSAMHET

Arbetsprogram för verksamheten fastställs av förbundet vid ordinarie förbundsstämma *på förslag av styrelsen.*

§ 5 FINANSIERING

Förbundets verksamhet finansieras genom årsavgifter enligt beslut vid ordinarie förbundsstämma. *Därutöver kan bidrag från myndigheter tillkomma.*

§ 6 FÖRBUNDSSTÄMMA

Förbundet håller en ordinarie stämma varje år. *Sådan* stämma hålls före maj *månads utgång*. Extra stämma hålls då styrelsen så beslutar eller då minst en femtedel av medlemmarna så kräver.

Kallelse till ordinarie stämma skall ske skriftligen minst 1 månad före stämman och föredragningslista vara medlemmarna tillhanda minst 15 dagar före dagar före stämman. Kallelse och föredragningslista avseende extra förbundsstämma skall

vara medlemmarna tillhanda minst 15 dagar före stämman.

Fråga som medlem önskar behandlad på ordinarie stämman skall vara styrelsen tillhanda senast tre veckor före stämman.

Varje medlem har en röst vid förbundsstämma. Rösträtt tillkommer dock inte ledamot av styrelsen i frågor som rör styrelsen. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som biträds av ordföranden, utom vid val då lottning äger rum. Val sker genom öppen omröstning.

Vid förbundsstämma skall förekomma följande:

1. Val av ordförande och sekreterare för stämman
2. Val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet.
3. Fråga om mötet blivit utlyst i behörig ordning.
4. Fastställande av röstlängd.
5. Styrelsens berättelse och revisorernas berättelse för det gångna verksamhetsåret.
6. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för det gångna verksamhetsåret.
7. Val av ordförande.
8. Val av övriga ledamöter i styrelsen och suppleanter för dessa.
9. Val av två revisorer och suppleanter för dessa.
10. Val av valberedning om tre personer, varav en sammankallande.
11. Fastställande av årsavgifter.
12. Fastställande av arbetsprogram och budget.
13. Antagande av nya medlemmar i förbundet.
14. Övriga anmälda ärenden.

Antagande av nya medlemmar i förbundet.

Övriga anmälda ärenden.

Protokoll från stämman tillställs efter justering varje medlem och styrelsen.

vara medlemmarna tillhanda minst 15 dagar före stämman.

Fråga som medlem önskar behandlad på ordinarie stämman skall vara styrelsen tillhanda senast tre veckor före stämman.

Varje medlem har *ett röstberättigat ombud* vid förbundsstämma. *Rösträtt tillkommer även ledamot av styrelsen, dock ej i frågor som rör styrelsen.* Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som biträds av ordföranden, utom vid val då lottning äger rum. Val sker genom öppen omröstning.

Vid förbundsstämma skall förekomma följande:

1. Val av ordförande och sekreterare för stämman
2. Val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet.
3. Fråga om mötet blivit utlyst i behörig ordning.
4. Fastställande av röstlängd.
5. Styrelsens berättelse och revisorernas berättelse för det gångna verksamhetsåret.
6. *Fastställande av resultaträkning och balansräkning för det gångna verksamhetsåret.*
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för det gångna verksamhetsåret.
8. Val av ordförande *i styrelsen för ett år.*
9. Val av för dessa.
10. Val av två revisorer och ersättare för dessa.
11. Val av sammankallande, intill stämman.
12. Fastställande av årsavgifter.
13. Fastställande av arbetsprogram och budget.

14.

15.

Protokoll från stämman tillställs efter justering varje medlem och styrelsen.

§ 5. FIRMATECKNING

Förbundets firma tecknas gemensamt av ordföranden och den eller de som styrelsen utser.

§ 5. FIRMATECKNING

Ingen ändring

§ 6. ÄNDRING AV STADGAR

Beslut om ändring av förbundets stadgar skall godkännas av två på varandra följande förbundsstämmor varav minst en skall vara ordinarie.

§ 6. ÄNDRING AV STADGAR

Ingen ändring

§ 7. UPPLÖSNING

Vid förbundets upplösning skall efter utgifters täckande inestående medel fördelas bland medlemmarna i proportion till gällande årsavgifter.

§ 7. UPPLÖSNING

Ingen ändring

Tillägg: Gällande stadgar har ingen föreskrift om hur beslut om upplösning skall fattas. Det vore rimligt att införa bestämmelse härom. Ett förfarande som är tänkbart är att föreskriva samma procedur som vid stadgeändring.

Allmänt: I äldre kanslisvenska skrev man alltid ”skall” - så också i våra gamla stadgar – medan man numera regelmässigt skriver ”ska”. Det måste övervägas om det i nya stadgar ska stå ”stå”.